

Datum: 8/3/2026

Medij: Nova

Rubrika: U fokusu

Autori: redakcija

Teme: Zoran Drobnjak

Naslov: Belmužijada i belmužijado

Napomena:

Površina: 502

Tiraž: 0

Strana: 3

Ranko
Pivljanin

Belmužijada i belmužijado

Gledajući ministarku privrede, kako u Svriljgu na manifestaciji posvećenaj belmužu - nekakvom lokalnom specijalitetu, po naredbi i za propagandne potrebe svog vode i neformalnog šefa vlade u kojoj sedi, zahvata kašikom taj belmuž i trpa ga u usta, pitao sam se da li se više gadi toga što jede, onoga koji je na to naterao ili sebe same što je na sve to pristala. Iako, verovatno, nije zaslužila ni sažaljenje ni razumevanje, nekako mi je, ipak, bilo, žao te žene koja je pristala da pred silijom kamera Vučićevog propagandnog ešalona izigrava žensku verziju onog Zorana Drobnjaka kojeg šef redovno ponižava u sličnim prilikama, apostrofirajući njegovu sklonost ka alkoholu: naspite Drobnjaku, voli on da popije.

Što je najgore, gospoda Mesarović, kojoj je u petak u izvlačenju šibica pripala nevesela dužnost da ona tog dana bude u pratnji sadiste, od istog je bila naterana i da to poniženje i bukvalno plati – petsto dinara. To, doduše, i nije neka cena u odnosu na kompletnu blamažu koju sa sobom nosi odluka da se, po bilo kom osnovu i iz bilo kojih razloga, šetkaš u društvu takvih tipova, praviš im čampras divan i služiš kao dvorska luda nad kojom se izživljava neko ko je nedovršen u svemu, osim u patološkoj želji za vlašću – prvo da je stekne, potom da je kompletnu sebi prigrabi i na kraju da je, po svaku cenu, zadrži. Doživljaj, ako je ikako moguće. No, da ne lamentiramo više nad njenom sudbinom, ne sumnjamo da će i njoj, poput ostalih lutaka na Vučićevim koncima, biti adekvatno refundiran taj pakt sa đavolom. Da nije tako, zar bi – samo da još navedemo i taj primer – njen formalni šef na mestu predsednika vlade Srbije, onako

olako žrtvovao nesporni ugled vrhunskog lekara i univerzitetskog profesora i pristao da igra ulogu muške verzije Ane Brnabić. Baš se pitam šta li ga je toliko motivisalo da onomad, kad ga je na šalteru za registraciju automobila zatekao onaj čuveni poziv srpskog Murata, koji po Srbiji razapinje šatore i u njima okuplja kuso i repato – „da ti Đuro malo budeš premijer“. Ne, nije to bio „poziv koji se ne odbija“, kako je posle objašnjavao prof. dr Macut, upravo suprotno. Bio je to poziv koji bi svakom ko zna kako funkcionišu stvari u ovom „čacilendu“ od države i ko drži do sopstvene časti i integriteta, odbio iz takva. Međutim, dr Đuro se, eto, valjda nije odmah došutio da kaže kako su ga vratili na tehničkom pregledu, pa mora ponovo na registraciju, to će trajati, a država ne može da čeka, pa da poziv potraži nekog drugog. Ne, Đuro je pohitao pravo mečki na rupu, da posle sam od sebe napravi njenu posestrimu Božanu i sad je samo pitanje dana i rasporeda kada će u Vučićevom predizbornom cirkusu i on zaigrati u nekoj njegovoj šatri.

Ova njegova turneja, koja se predstavlja kao silazak u narod i neposredan kontakt sa ljudima, zapravo nije ništa drugo do jeftina predstava (jeftina u izvedbi, skupa u organizaciji) u kojoj je prioritet scenografija a ne sadržaj i gde su skandiranje i programirani aplauzi neka vrsta radne obaveze za prisutne statiste a ne spontana reakcija oduševljenih pristalica. Što je najgore i najlicemernije, znaju to i glavni gost kafana i šatri i oni koji uzvikuju „Aco, Srbine“. I jedna i druga strana igraju svoje uloge, bedne i niske u osnovi, a kada se razidu ne zna se ko od njih o kome misli gore i sa više prezira. „Visoki gost“ će uveče zapaliti za Beograd i u restoranima zatvorenog tipa spirati bljutavi ukus toplog i jeftinog piva preskupim vinima čija flaša košta koliko i jednogodišnja plata onih sa kojima je da pre nekoliko sati sedeo i prodavao im skromnost, maglu i priču o fantastičnim uspesima i još fantastičnijoj budućnosti koja, jelte, može da se izvrgne u tešku katastrofu, samo ako se ne glasa za

njega i njegove. Vučićeva najnovija politička kampanja i program pretvaraju se u strašilo kojim plaši, već uvelika sluden narod: „skočiće vam evro“, „smanjiće vam plate i penzije“, „otići će investitori“, ma ima da nam presuše reke, one što ostanu krenuće da teku uzvodno, krave će da radaju telad sa tri glave...

U tom dekoru ministarka Mesarović, sa čašom belmuža u ruci postaje deo providnog folkloru u kojem je specijalitet koji, s mukom, proba samo neophodni rekvizit u propagandnom kadru, usiljeni i lažni osmeh podrazumevajući deo protokola, a njena funkcija ministarke privrede i potpredsednice vlade najsporednija stvar na svetu. U Vučićevom poretku stvari više nije dovoljno biti neupitno lojalan, potrebno je dodatno izgledati i zahvalno, dok te on ponižava ili kinji pred celom nacijom. Njena je da glumi ushićenost, Vučićeva da poentira, a narodno je da proguta još jednu porciju njegovog rijalitija koji ima funkciju da ih malo zabavi i razbije čamotnju, ali, pre svega, da ih mobilise kako slučajno sutra na izborima ne bi „zalutali“ i dali glas svojoj deci i unucima, nego njemu – spasitelju i svedržitelju.

Međutim, posle dugogodišnjeg i napadnog „silaska u narod“, nekako uvek u osvit kakvih izbora, Vučićeva predstava sve više liči na ofucanu reprizu, predviđivu, providnu i dosadnu. Velika je razlika između političara koji odlazi među građane sa stvarnom namerom da zaista čuje šta imaju da mu kažu i foliranta koji tamo ide kako bi držao monologe, frijao se neobavezujućim obećanjima i kako bi kamere zabeležile da je bio među njima. U Vučićevim posetama nema ni s od spontanosti, to je,

malene, igrani televizijski program uživo koji se prethodno najavljuje, direktno na terenu režira, a onda beskraino reprizira na desetinama televizija pod njegovom kontrolom. Šatori, bine, kafane, muzika, probrani klimoglavci sagovornici, obavezna ministarska pratnja, posle toliko ponavljanja ne mogu sakriti utisak kako je mnogo važnije proizvesti sliku bliskosti naroda i vladara, nego samu bliskost. On je odavno potrošio borbu propagandnu municiju i sada puca ćorcima, računajući na efekat neograničene sveprisutnosti, ne vodeći računa da se tim preterivanjem gubi ono što bi trebalo da prenese glavnu političku poruku, a on se, bez obzira na skupe sakoe, pretvara u otrcanog klova koji ponavlja iste, odavno ofucane, fraze na koje i najzavedenije pristalice postaju imune i neosetljive. Ono što je nekad možda i imalo neku notu neposrednosti, tim istim reprizama je devalviralo i pretvorilo se u propagandnu rutinu sumnjivog dometa. Kada poruke i performansi postanu previše učestali i previše dramatični, dolazi do zasićenja publike, ljudi postaju

ravnodušni ili više ne veruju u ono što im se plasira. Sa inflacijom nerealizovanih obećanja, gubi se kredibilitet, dok nesklad između fabrikovane slike stvarnosti i neposrednog iskustva ljudi u realnom životu ruši ubedljivost propagande čijim tvorcima ostaje samo da računaju na učinak njene ogromne medijske zastupljenosti, dok i to na kraju ne otupi receptore onih koje treba da obradi i modelira. U sferi političke komunikacije postoji fenomen poznat kao povratni efekat („backfire effect“) kojim se definiše situacija kada pokušaj da se javnost u nešto ubedi proizvede sasvim suprotan efekat. Istina, intezitet i učinak tog efekta zavisi od konteksta, profila glasača, načina na kojim im se poruke plasiraju, ali Vučiću se taj efekat iza brda valja. Poželjne neposrednosti nema ni u njegovom ponašanju, on se na silu i izveštačeno smeje a njegov pokušaj da odglumi takozvanog običnog čoveka i „jednog od nas“ izgleda groteskno, otužno, na kraju i jadno. Belmužijado sa belmužijade.

redakcija@nova.rs

